

LBRIS

We know
books

HWANG BO-REUM

**BUN-VENIT
LA LIBRĂRIA
HYUNAM-DONG**

Traducere din limba coreeană și note
IOLANDA PRODAN

LITERA

București

viața noastră, așa cum e la acel moment. E momentul în care nerăbdarea și nelinișteau au dispărut, în care suntem mulțumiți și mândri că am făcut tot ce ținea de noi să ajungem unde suntem. Dacă librăria Hyunam-dong e locul unde se adună cât mai multe astfel de momente, atunci nu pot decât să sper că tot mai mulți oameni își vor putea crea propria librărie în sufletele lor, așa cum își doresc.

Închei cu un cuvânt de încurajare pentru tine, cel sau cea care ține această carte în mână și care și-a petrecut o zi din viață în librăria Hyunam-dong: sunt alături de tine.

ianuarie 2002
Hwang Bo-reum

CUPRINS

Cum ar trebui să arate o librărie?.....	7
Poți să te oprești din plâns acum	11
Ce fel de cafea doriți azi?	18
Poveștile de viață ale celor care ne părăsesc.....	26
Îmi puteți recomanda o carte bună?.....	30
Un timp al tăcerii și un timp al conversației.....	38
Proprietara librăriei, gazda clubului de lectură	46
Cafea și capre	56
Degeaba ai nasturi, dacă nu ai butoniere	65
Clienți fideli.....	80
Bureți de vase pentru clienții librăriei.....	87
Uneori suntem oameni buni	100
Toate cărțile sunt egale.....	105
Armonie și disonanță	113
Cât de mult vă asemănați cu stilul în care scrieți?	126
O frază prost scrisă înăbușă o voce bună	133
O seară de duminică relaxantă	144

Arăți îngrozitor. S-a întâmplat ceva?.....	150
Atitudinea față de muncă	159
Când librăria își găsi locul ei	171
Voiam să spun un „nu“ hotărât, dar.....	182
Sentimentul că ești acceptat.....	188
Puterea de a-ți controla furia.....	192
Începutul seminarelor de scriere	199
Aveți tot sprijinul meu	207
Clubul de lectură al mamelor.....	220
Se poate trăi dintr-o librărie independentă?.....	225
O zi de luni cu barista	234
Vă ajut să vă redactați articolul	237
Fii sincer. Pune suflet.....	246
Când prepari cafea, concentrează-te doar pe asta	255
Cine era bărbatul care o căutase pe Yeong-ju?	260
Lasă trecutul în urmă.....	267
Ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat	278
Să ne plăcem unul pe celălalt. Nimic mai mult.....	285
Să trăiești înconjurat de oameni minunați	293
Un test pentru sentimente	302
Un loc care mă face să fiu un om mai bun	312
Ne întâlnim la Berlin	317
Care e secretul unei librării longevive?	325
<i>Nota autoarei</i>	331

CUM AR TREBUI SĂ ARATE O LIBRĂRIE?

Un client sosit înainte de ora deschiderii se plimba prin fața librăriei. Se aplecă ușor, făcu mâna streășină la frunte și privi înăuntru pe geam. Yeong-ju îl recunoscu imediat pe bărbatul îmbrăcat la costum, care trecea de două sau trei ori pe săptămână, după ce ieșea de la muncă.

– Bună ziua.

Luat prin surprindere, bărbatul tresări și întoarse brusc capul. De cum o văzu pe Yeong-ju, lăsă mâna jos, se îndreptă de spate și zâmbi fâstâcit.

– De obicei, trec seara. E prima dată când vin la ora asta.

Yeong-ju îi răspunse cu un zâmbet.

– Nu știu multe detalii despre munca dumneavoastră, dar să știți că vă invidiez pentru că începeți programul la prânz, continuă bărbatul.

Yeong-ju pufni în răs.

– Mi se spune deseori asta.

Bip, bip, bip... Auzind bipurile codului de intrare pe care Yeong-ju îl tasta la interfon, bărbatul întoarse

discret capul și privi înapoi abia când un țiuit îi confirmă că ușa se deschisese. Zărind o frântură din librărie prin ușa întredeschisă, bărbatul se luminează la față. O clipă mai târziu, Yeong-ju deschise larg ușa.

– E un aer cam închis, îi spuse, întorcându-se către el. Peste noapte se strânge un miros greu. E de la cărți. Dacă nu vă deranjează, intrați, vă rog.

Bărbatul scutură din mâini și făcu un pas înapoi.

– A, nu, vă rog, nu vreau să vă deranjez. Ar fi nepoliticos din partea mea. Încă nu ați început programul. Am să revin mai târziu. E îngrozitor de cald azi, nu?

Știa și ea că soarele arde – brațele îi erau fierbinți –, dar, impresionată de politețea clientului, schiță un zâmbet și îi răspunse:

– Suntem abia în iunie, și deja e caniculă.

Îi urmări cu privirea silueta îndepărtându-se, apoi intră în librărie. De cum păși înăuntru, o copleși o stare de bine. Corpul și sufletul ei se bucurau că e acolo, la locul de muncă. Încetase să mai caute sensul unor cuvinte precum „voință“ și „pasiune“. Și asta fiindcă înțelesese că își găsește echilibrul ascultând semnalele transmise de corpul și de sufletul ei, nu agățându-se de niște cuvinte pe care le repeta obsesiv pentru a-și da curaj să meargă mai departe. Emoția pe care o simțea îi spunea că se află într-un loc unde e fericită. Îmi dă o stare de bine acest loc? Sunt eu însămi aici? Mă ajută să uit de tot și toate? Mă iubesc pe mine însămi, așa cum sunt în acest loc? Pentru Yeong-ju, librăria era spațiul care o făcea să răspundă afirmativ la toate întrebările. Era îngrozitor de cald, dar înainte să pornească aparatul de aer condiționat, trebuia să facă ceva: să dea afară aerul stătut, din ziua precedentă, și să lase să intre înăuntru aer proaspăt. „Când voi putea să mă eliberez de trecut? Sau chiar și efortul de a scăpa de trecut e o altă

formă de egoism?“ Gânduri negative apăsătoare începură să-i dea târcoale, aidoma unui obicei rău de care nu putea scăpa, însă ea își făcuse un ritual din a gândi pozitiv, așa că acum reuși să le risipească. Deschise apoi ferestrele, una câte una.

Aerul cald și umed invadează într-o clipită librăria. Făcându-și vânt cu mâna, aruncă o privire în jur. Dacă ea ar fi primul client din acea zi al librăriei, cum ar reacționa? I-ar plăcea aici? Ar avea încredere în recomandările librăresei? Ar citi cărțile recomandate de ea? Cum trebuie să arate o librărie, ca să câștige încrederea clienților?

Dacă așa fi pentru prima oară clienta librăriei... „Oare nu mi-ar plăcea rafturile de acolo?“, se întrebă în gând, privind la peretele acoperit din podea până în tavan cu rafturi pline cu romane. Nu, stai puțin. Doar cei pasionați de literatură, ca ea, ar fi atrași de rafturile acelea. Abia după ce deschisese librăria aflase că printre pasionații de lectură există și oameni cărora nu le place literatura. Probabil că cei pe care beletristica îi lasă indiferenți nici nu s-ar apropia de rafturile acelea.

Peretele cu corpuri de bibliotecă până în tavan era un vis din copilărie, devenit realitate. În școala primară, era atât de îndrăgostită de cărți, încât îl ruga neîncetat pe tatăl ei să-i acopere cei patru pereți ai camerei, de jos până sus, cu rafturi de cărți. Tatăl o certase, spunându-i că nu e bine să-și dorească prea multe în viață, nici măcar prea multe cărți. Micuța Yeong-ju știa că tatăl ei lua un aer sever ca să o dezvețe să mai țipe și să bată din picior când voia să i se facă pe plac. În cele din urmă, fetița izbucnea în plâns. Cu fața înțesată de lacrimi și schimonosită de furie, plângea cât plângea, apoi, extenuată, adormea în brațele lui.

Se desprinse de rafturile de care se rezemase, apoi se apropie de ferestre și le închise una câte una, începând cu cea din dreapta, așa cum făcea de obicei. Aerisise îndeajuns librăria. După ce închise și ultima fereastră, porni aparatul de aer condiționat, apoi intră pe un site de muzică, de unde descărca mereu melodiile preferate. Puse albumul *Hopes and Fears* al formației britanice Keane. Albumul fusese lansat în 2004, însă ea îl descoperise în urmă cu un an. A fost dragoste la prima ascultare, și de atunci îl asculta aproape în fiecare zi. Vocea languroasă și visătoare învăluia librăria, strecurându-se în fiecare colțișor. Începea o nouă zi.

POȚI SĂ TE OPREȘTI DIN PLÂNS ACUM

Yeong-ju se așeză la biroul ei, de lângă casa de marcat, și deschise contul de e-mail, să verifice câte comenzi primise online. Apoi citi lista pe care o pregătise cu o seară în urmă. Încă din liceu își făcuse obiceiul să pregătească o listă cu ce trebuia să facă a doua zi, obiective pe care le ordona în funcție de priorități. Când era mai tânără, întocmea liste peste liste fiindcă voia să dețină un control perfect asupra tuturor acțiunilor pe care urma să le întreprindă în ziua respectivă. Acum însă listele erau pentru ea o metodă de relaxare. Citind lista, se simțea încredzătoare că va avea o zi bună.

În primele luni de la deschiderea librăriei, uita-se complet de obiceiul ei de a întocmi liste. Avea senzația că timpul se oprise în loc, că abia reușea să supraviețuiască de pe o zi pe alta. Înainte să deschidă librăria, era atât de surescitată, de ai fi zis că spiritele rele o posedaseră. Mai bine zis, era ca și cum și-ar fi pierdut mințile. Avea un singur lucru în minte. „Trebuie să deschid o librărie.“ De fapt, nu se mai putea gândi la nimic altceva. Din fericire, era genul de persoană

care putea să se concentreze când avea ceva de făcut. Scopurile stabilite meticulos îi dădeau putere să reziste, în timp ce alerga ici-colo să pună la punct o mulțime de detalii. Alesese cartierul în care voia să deschidă librăria, găsise o clădire, renovase spațiul, achiziționase cărțile – printre toate astea, își făcuse timp să își ia și atestatul de barista.

Așa deschise librăria Hyunam-dong, cuibărită printre casele din zona rezidențială cu același nume.

La început, lăsa ușa librăriei deschisă și, în rest, nu făcea nimic. Atrăși de atmosfera primitoare și caldă, trecătorii se opreau și intrau în librărie. Însă, cu timpul, tot mai puțini îi treceau pragul. Librăria era ca un animal rănit și vlăguit, abia respirând. De vină erau fața ei palidă, de parcă nu-i circula prin vene nici o picătură de sânge, și postura ei rigidă. Când clienții intrau în librărie, se simțeau ca și cum i-ar fi invadat spațiul privat. Îi întâmpina zâmbitoare, însă nici unul dintre ei nu-i răspundea cu un surâs.

Cu toate acestea, existau și oameni care știau că zâmbetul ei era sincer. Printre ei se număra și mama lui Min-cheol.

– Cum crezi că o să ai clienți? Uită-te la tine cum stai pe scaun! Să ai o librărie înseamnă să vinzi cărți, nu să stai țeapănă ca o păpușă. Crezi că banii se câștigă așa ușor?

Mama lui Min-cheol, o femeie cu trăsături frumoase, căreia îi plăcea să se îmbrace elegant și să atragă atenția, mergea de două ori pe săptămână la cursurile de limba chineză și desen, la centrul cultural din cartier. După ore, în drum spre casă, se oprea negreșit la librărie, fiindcă voia să știe ce mai face Yeong-ju.

– Cum te simți azi? Ești bine? o întreabă, îngrijorată.

– Sunt bine, ca întotdeauna, răspunse Yeong-ju, cu un zâmbet stins.

– Of, Doamne... Ai idee cât de mult ne-am bucurat toți când am aflat că s-a deschis o librărie și în cartierul nostru? Dar cine crezi că îndrăznește să intre când te vede cu fața asta palidă, de parcă zaci pe patul de spital, sau stând moale pe scaun, ca un șurub desfăcut? turui femeia, scoțând din geanta lucioasă un portofel la fel de lucios.

– Ți se pare că arăt ca un șurub desfăcut? Păi, asta e de bine, nu? întreabă Yeong-ju, încercând să vorbească mai cu viață și pe un ton șagalnic.

Mama lui Min-cheol țâțâi dezaprobator, apoi pufni în râs.

– Un Americano cu gheață.

– Dacă mă silesc să arăt ca o femeie perfectă, efectul e fix cel opus, sunt penibilă, adică par o tipă imatură, copilăroasă, spuse Yeong-ju, pe un ton serios de data asta, bătând tastele casei de marcat.

– Ți-a spus cineva că-mi plac oamenii cu simțul umorului? întreabă mama lui Min-cheol, pe un glas pițigăiat, amuzată teribil de replică.

Yeong-ju făcu ochii mari și strânse buzele, ca și cum ar fi vrut să-i spună că nu are decât să creadă despre ea ce vrea. Binedispusă, mama lui Min-cheol îi răspunse cu un chicot și o privire înțepată. Apoi se aplecă peste tețghea, urmărind-o cum îi prepara cafeaua.

– Dacă stau bine și mă gândesc, și eu am trecut prin așa o perioadă, începu ea să se destăinuie. Corpul meu nu mai reacționa la nimic. Nu aveam strop de vlagă în mine. După ce l-am născut pe Min-cheol, am zăcut de parcă sufeream de cine știe ce boală incurabilă. Bine, adevărul e că eram bolnavă. Mă durea fiecare centimetru din corp. Acceptam că mă simt rău fizic, dar nu

înțelegeam de ce mă durea și sufletul. Abia mai târziu mi-am dat seama că, probabil, sufeream de depresie.

– Gata cafeaua.

Yeong-ju vru să pună capacul peste pahar, dar mama lui Min-cheol flutură din mână, în semn că nu e nevoie. Înfipse un pai în pahar și merse la o masă. Yeong-ju se așeză în fața ei.

– Cel mai greu mi-a fost să mă prefac că sunt bine, când, de fapt, nu eram. Plângeam în fiecare noapte, de ciudă și frustrare că nu puteam să-mi exprim în cuvinte suferința. Mă întreb cum ar fi fost dacă aș fi stat ca tine, privind în gol, lăsând să treacă totul de la sine. Cine știe, probabil că m-aș fi oprit mai repede din plâns. Doamne, cât mai plângeam! Când îți vine să plângi, trebuie să plângi. Când sufletul plânge, lasă-l să-și exprime durerea prin lacrimi. Cu cât te abții mai tare să plângi, cu atât te vindeci mai încet.

Mama lui Min-cheol profită de tăcerea lui Yeong-ju și își bău cafeaua dintr-o suflare.

– Știi, te invidiez că ai timp să faci asta.

Știa la ce se referă. În primele luni, și Yeong-ju plânsese cât pentru toată viața. Când îi venea să plângă, lăsa lacrimile să-i șiroiască pe obraji, oricât de mult. Dacă intrau clienți în librărie exact când ea plângea, își ștergea lacrimile ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat și îi saluta. Clienții se prefăceau că nu-i vedeau fața plină de lacrimi. Nimeni nu o întreba de ce plânge. Presupuneau că are motivele ei. Yeong-ju știa prea bine de ce plânge. Era un motiv care mulți ani, sau poate toată viața, avea să o însoțească pretutindeni, făcând-o să plângă.

Nimic nu se schimbă. Motivul rămăsese înțepenit în trecut, însă, într-o zi, Yeong-ju își dădu brusc seama că încetase să plângă.

În momentul în care înțelese că e în regulă să se oprească din plâns, simți că i s-a luat o piatră de pe

inimă. Zilele în care stătea pe scaun și privea în gol rămăneau încet în trecut. Fiecare dimineață de azi părea mai plină de speranță decât cea de ieri. Se simțea mai plină de viață. Deși nu avea destulă putere să facă ceva concret pentru librărie, începuse să citească cu pasiune.

La fel ca în copilărie, făcea lângă ea turnuri din cărțile pe care voia să le citească. Citea zi și noapte, zăbind sau făcând o față gânditoare. Nici nu o auzea pe mama ei când o striga să vină la masă. Uita că îi este foame și era fericită când nu se îndura să-și dezlipească ochii de pe paginile cărții. „Dacă aș putea regăsi fericirea din copilărie, poate că aș putea să am parte de un nou început.“

Până la terminarea gimnaziului, Yeong-ju citise ori de câte ori avea un moment liber. Prea ocupați, părinții o lăsau singură, într-un colț, cufundată în lectură. După ce devoră toate romanele din casă, se duse la bibliotecă. Lectura o făcea fericită. Când citea romane, era ca și cum ar fi călătorit într-o altă lume, din confortul camerei sale. Când trebuia să revină la realitate și să sfârșească un vis dulce, era dezamăgită, însă tristețea nu o ținea prea mult. Era de ajuns să deschidă o altă carte, și pornea într-o nouă călătorie.

Pe când citea în librăria pustie, amintirile din copilărie o făcură să zâmbească. Frecându-și ochii uscați cu palmele, își spuse că ajunsese la vârsta la care nu mai putea citi fără oprire. Clipi de câteva ori, apoi întoarse încă o pagină. Citea cu sufletul, nu cu ochii, ca și cum ar fi vrut să refacă legătura cu o prietenă pe care nu o mai văzuse din copilărie. De dimineață când se trezea și până seara când mergea la culcare, cele două prietene erau de nedespărțit. Nu a fost nevoie de mult timp pentru ca prietenia lor să se reaprindă. Cărțile au primit-o cu brațele deschise, fără să o judece, acceptând-o

„așa cum e. Cu fiecare zi, Yeong-ju devenea tot mai pu-ternică, la fel ca cineva care se întremează luând trei mese pe zi. Într-o zi, când ridică încrezătoare capul dintr-o carte, văzu librăria cu ochi limpezi și cu mai mult discernământ.

„Trebuie să recunosc că am fost delăsătoare. Am negli-
glijat librăria.“

Stocul pe care îl avea nu umplea rafturile nici pe ju-
mătate, așa că începu să caute asiduu cărți bune pe care
să le achiziționeze. În fiecare carte pe care o citea punea
un bilețel cu impresiile ei personale. Dacă erau cărți pe
care nu le citea, citea recenziile criticilor literari și ale
cititorilor care-și postau comentariile online. Când un
client o întreba despre o carte al cărei titlu nu-i spunea
nimic, căuta negreșit informații despre ea. Nu făcea toate
astea ca să atragă mai mulți clienți. Prioritatea ei era
să creeze o librărie care să arate ca un adevărat spațiu
dedicat cărților. Puțin câte puțin, eforturile ei începu-
ră să dea roade. Localnicii nu mai priveau cu suspiciu-
ne librăria ei. Până și cei mai pretențioși observaseră
schimbările. Librăria era tot mai primitoare și plină de
farmec, atrăgându-i ca un magnet pe trecători. Cea mai
mare schimbare era chiar chipul lui Yeong-ju. Librăreasa
care-și speria clienții cu fața ei plină de lacrimi dispăruse.

Printre cei care îi treceau pragul erau și locuitori
din alte cartiere. Mama lui Min-cheol radia de bucurie
când vedea trei sau patru clienți necunoscuți căutând
cărți pe rafturi.

– Ți-au spus de unde au aflat despre librărie?

– De pe contul nostru de Instagram.

– Ai cont de Instagram?

– Firește. Știi bilețelele scrise de mână pe care le
pun între paginile cărții, nu? Le pozez și le postez pe
Instagram.

– Și bat atâta drum până aici, doar pentru asta?

– Nu doar pentru asta. Am diverse postări pe Insta-
gram. Dimineata, la orele de vârf, îmi salut următorii,
prezint cărțile pe care le citesc, uneori mă plâng de mi-
cile greutăți ale vieții, iar seara, la ora închiderii, când
lumea iese de la muncă și se îndreaptă spre casă, am
grijă să le scriu un mesaj de seară bună.

– Jur că nu-i înțeleg pe tinerii din ziua de azi. Să bați
atâta drum pentru așa ceva? În orice caz, mă bucur
pentru tine. Credeam că ștezi încremenită pe scaun, ca
un manechin, dar se pare că ești destul de activă.

Înainte, când nu privea cu atenție prin librărie, i se
părea că nu are nimic de făcut, însă după ce începuse
să privească spațiul cu alți ochi, găsea mereu ceva de
îmbunătățit. Din clipa în care tasta codul de intrare,
dimineata, și până seara, când ieșea pe ușa librăriei,
măinile și picioarele nu i se odihneau o clipă. Cel mai
greu îi era când trebuia să aibă grijă de librărie, dar
să și onoreze comenzile de cafea ale clienților. Când
brațele și picioarele începuseră să i se înnoade de atâta
alergătură între rafturile cu cărți și aparatul de cafea,
hotărî că sosise timpul să primească o mână de ajutor.
Lipi câteva afișe prin cartier, în apropiere de librărie, în
care scria că angajează barista. Ca prin minune, a doua
zi, Min-jun se prezintă la librărie. După ce sorbi din ca-
feaua preparată de el, Yeong-ju dezlipi toate afișele din
cartier. Începu să lucreze la ea de a doua zi, la aproape
un an de când deschisese librăria.

De atunci, mai trecuse un an. În cinci minute, Min-jun
avea să deschidă ușa și să intre în librărie. Ca de obicei,
până la ora unu când librăria era gata să-și primească
clienții, Yeong-ju avea să citească dintr-o carte, sorbind
din cafeaua preparată de el.

CE FEL DE CAFEA DORIȚI AZI?

Min-jun se îndrepta către librărie, privind cu invidie la un bărbat care trecu pe lângă el ținând în mână un mini-ventilator. Era îngrozitor de cald, și capul îi amortise sub razele soarelui arzător. Anul trecut pe vremea asta, nu fusese atât de cald. Sau se înșela? Încercând să-și aducă aminte cum fusese vara trecută, Min-jun își aminti cum, cu un an în urmă, îi căzuse privirea pe un anunț de angajare, în timp ce mergea pe aceeași stradă.

ANGAJĂM BARISTA.

Program: 8 ore / zi, 5 zile / săptămână.

Salariul va fi stabilit la interviu.

Oricine știe să prepare o cafea delicioasă este binevenit să încerce.

Min-jun căuta disperat un loc de muncă. Nici nu conta ce era. Așa că merse la librărie chiar de a doua zi. Nu-l deranja să prepare cafele. Nici dacă era pus să care cutii grele, să spele toalete, să întoarcă hamburgeri pe grătar, să livreze pachete sau să scaneze coduri de bare. Pentru el, toate erau la fel. Atât timp cât făcea un ban,

nu avea importanță ce muncă presta. Așa că se duse la librărie fără să șovăie.

Deschise ușa librăriei la trei după-amiaza, oră la care nu vezi picior de client în nici o librărie. Așa cum era de așteptat, și librăria în care intrase era pustie. O femeie care părea să fie patroana ședea la una dintre mesele din cafeneaua librăriei, scriind de zor într-un blocnot mic cât palma ei. Când auzi ușa deschizându-se, îl salută ușor din cap. Zâmbetul ei cald părea să spună: uitați-vă în voie la cărți, eu nu vă deranjez.

Văzând-o că scrie în continuare, Min-jun hotărî că nu e cazul să precipite lucrurile. Mai bine s-o ia încetșor și să dea o raită prin librărie. Era destul de spațioasă pentru o prăvălie de cartier, independentă, neafiliată unui lanț de librării. Câteva scaune plasate printre rafturi îi invitau pe clienți să răsfoiască în tihnă cărțile, fără să-și facă griji pentru privirile indiscrete. O treime din peretele din dreapta era acoperit până în tavan cu rafturi gemând de cărți. De o parte și de alta a ușii erau rafturi mici, înalte până la pervazul ferestrelor, cu cărți expuse. La prima vedere, nu era foarte clar dacă volumele sunt aranjate după un anumit criteriu. Min-jun luă la întâmplare o carte de pe raftul din fața lui. Un bilet cât o palmă se iți ca un semn de carte dintre pagini, la marginea de sus a cărții. Min-jun citi biletul.

Fiecare dintre noi e ca o insulă: singur și însingurat. Dar nu e ceva rău. Solitudinea ne eliberează, iar însingurarea dă profunzime vieții noastre. Personajele romanelor mele preferate sunt aidoma unor insule izolate. Mai bine zis, sunt izolate până în momentul în care se descoperă unele pe celelalte. E genul acela de carte care te face să întrebi: „Aici erai?“, și să auzi un glas răspunzându-ți: „Da, dintotdeauna“. „Mă simțeam atât de singură, dar datorită ție, nu mă mai simt părăsită.“ Acesta